

Istorija i teorija sporta i fizičkog vaspitanja

STRUKTURA FIZIČKE KULTURE

Doc. dr Jovan Vuković

STRUKTURA FIZIČKE KULTURE

Fizička kultura = deo opšte kulture

Trasformacija od stvarnog u moguće

Fizičko vaspitanje → vaspitanje

Sport → agonistika (takmičenje)

Fizička rekreacija → potreba

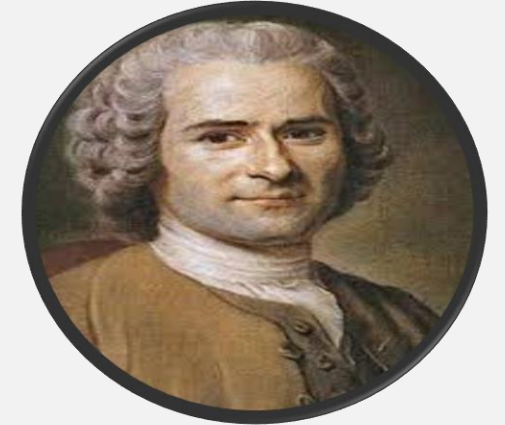
TEORIJE FIZIČKE KULTURE

- Fizička kultura usmerena ka čoveku
- Uticaj društvenih odnosa na razvoj fizičke kulture
- Razvoj fizičke kulture zasnovan na cilju i zadatku fizičkog vežbanja
- Pedagoška i publicistička dela iz 17. i 18. veka putokazi razvoja fizičke kulture

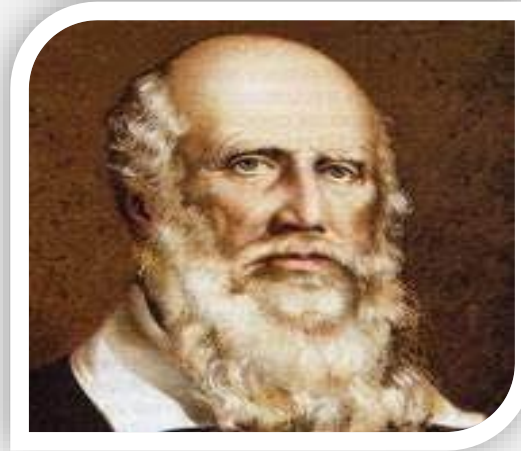
TEORIJA BIOCENTRIZMA

- Početak 18. veka
- Empirizam, potreba za kretanjem
- Džon Lok, Žan Žak Ruso
- Sledbenici: Bazedov, Pestaloci, Guts Muts, Laban, Montesori
- Orjentacija ka mladima (škole u prirodi, školski i sportski kampovi)

TEORIJA ETNOCENTRIZMA

- 19. vek
- Centar etnocentrizma – etnos (narod)
- Fizička kultura u funkciji vojničke izdržljivosti
- Predstavnici: Nahtegal, Ling, Jan, Tirš
- Razvoj gimnastičkih sistema

TEORIJA EGOCENTRIZMA

- Kraj 19. veka
- Centar egocentrizma – ego (samosvojnost)
- Nastaje u Britaniji
- Predstavnici: Arnold, Hjuž, Kuberten
- Razvoj školskog i građanskog sporta
- Glavna karakteristika – Agon (borba, nadmetanje, takmičenje)

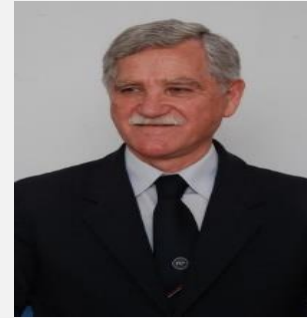
TEORIJA ANTROPOCENTRIZMA

- 20. vek
- U ovoj teoriji sjedinjene prethodne tri
- Fokus zdravlje i sreća
- Nastaje u Skandinaviji i Severnoj Americi
- Predstavnici: Astrand i Kuper
- Glavne karakteristike:
  - 1) Razvoj fizičkih sposobnosti i zdravlja
  - 2) Povećanje društvenog razvoja
  - 3) Poboljšanje nivoa znanja i veština u sportovima i igrama
  - 4) Razvoj vodećih sposobnosti i povećanje mogućnosti saradnje sa drugima
  - 5) Razvoj široke osnove rekreativnih sposobnosti

TEORIJA TEOANTROPOCENTRIZMA

- Kraj 20. veka i početak 21. veka
- Fizička vežba = blagodatna hrana telesnom delu čovekovog bića
- U centru su Bog i čovek
- Postavlja pitanja:
  - 1) Kako vežbati?
  - 2) Zašto vežbati?
- Predstavnicima: Živanović, Milošević, Randelović, Pavlović

“Vežbaj da bi bio moćan.”

Fridrih Ludvig Jan

“Vežbaj da bi bio zdrav”

Per Henrik Ling

“Vežbaj da bi bio slobodan”

Miroslav Tirš

Istorija i teorija sporta i fizičkog vaspitanja

HVALA NA PAŽNJI !!!

DOC. DR JOVAN VUKOVIĆ